

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-041/25-45735/2

Podgorica, 26.12.2025. godine

Za: MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA, Njegoševa br. 83, Cetinje

gospođi, dr Tamari Vujović, ministarki

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kinematografiji

Veza: Vaš akt broj: 13-082/24-617/18 od 27.11.2025. godine i inovirani akt 13-082/24-617/30 od 18.12.2025. godine

Poštovana gospođo Vujović,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kinematografiji*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Dostavljenim Predlogom, navedeno je da su razlozi za izradu teksta izmjena i dopuna predmetnog zakona sledeći: jačanje uloge Filmskog centra Crne Gore, uspostavljanje efikasnijeg sistema odlučivanja, povećanje podsticajnih mjera za ulaganja u filmsku produkciju, uvođenje jedinstvene kontakt tačke u lokalnim samoupravama, usklađivanje sa evropskim standardima u oblasti koprodukcije, podsticanje razvoja kinematografije u manje razvijenim jedinicama lokalne samouprave, povećanje međunarodne konkurentnosti crnogorskog filma.

Predloženim propisom omogućava se sistemsko i pravno obavezujuće unapređenje sistema, povećanje podsticaja, preciziranje nadležnosti i efikasno usklađivanje sa međunarodnim standardima.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Izveštajem o analizi uticaja propisa, navedeno je da se implementacijom predmetnog akta predviđa povećanje podsticajnog procenta sa 25% na 30%, uz dodatnih 5% za manje razvijene jedinice lokalne samouprave. Precizan iznos zavisi od broja podnijetih zahtjeva za snimanja, ali se okvirno procjenjuje da će godišnje izdvajanje, za ove namjene, biti uvećano za 10-15%.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, u načelu nema primjedbi na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kinematografiji*, uz napomenu da sredstva potrebna za implementaciju istog u narednim godinama budu usklađena sa godišnjim Zakonom o budžetu i Srednjoročnim budžetskim okvirom.

S poštovanjem,

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KINEMATOGRAFIJI**

Član 1

U Zakonu o kinematografiji („Službeni list CG“, br. 42/15 i 84/18) u članu 4 stav 1 tačka 4 mijenja se i glasi:

„4) razvoj mlade publike i sprovođenje mjera zaštite djece i mladih u skladu sa ovim zakonom;“.

Član 2

Čl. 5 i 6 brišu se.

Član 3

U članu 8 uvodna rečenica stava 1 mijenja se i glasi:

„Domaće kinematografsko djelo predstavlja djelo koje je proizvedeno od strane domaćeg producenta, koji je pravno lice, i koje ispunjava najmanje tri od sljedećih uslova:“.

U tački 2 poslije riječi: „da su“ dodaje se riječ „producent“.

Tačka 5 briše se.

Dosadašnje tač. 6 i 7 postaju tač. 5 i 6.

Član 4

Član 13 mijenja se i glasi:

„Ostvarivanje javnog interesa u kinematografiji obezbjeđuje se u skladu sa strateškim dokumentima u oblasti kulture i Planom razvoja kinematografije (u daljem tekstu: Plan), u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje oblast kulture.“

Član 5

U članu 14 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) donošenjem Plana;“.

Poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

„1a) obezbjeđivanjem uslova za filmsku produkciju i koprodukcionu saradnju;“.

U stavu 2 riječ „Vlada“ zamjenjuje se riječima: „Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada)“.

Član 6

Poslije člana 14 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Donošenje Plana

Član 14a

Centar donosi Plan kao srednjoročni programsko – operativni dokument kojim se utvrđuju prioriteti, mjere i instrumenti za unapređenje i razvoj kinematografije, u skladu sa strateškim dokumentima u oblasti kulture.

U izradu Plana, Centar je dužan da uključi predstavnike lokalnih samouprava, nevladinih organizacija, strukovnih udruženja i drugih organizacija koje su registrovane za obavljanje djelatnosti kinematografije, kao i istaknute stvaraoce iz ove oblasti.

Plan se donosi na period od četiri godine, po prethodno pribavljenoj saglasnosti organa državne uprave nadležnog za poslove kulture (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Centar podnosi izvještaj o realizaciji Plana Ministarstvu, najmanje jednom godišnje.

Sticanje kvalifikacija u oblasti kinematografije

Član 14b

U oblasti kinematografije mogu se realizovati programi obrazovanja za sticanje drugih kvalifikacija u oblasti audio-vizuelnih umjetnosti i djelatnosti, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje obrazovanje odraslih.

Programe obrazovanja iz stava 1 ovog člana donosi nadležni savjet u skladu sa zakonom kojim se uređuje obrazovanje odraslih.

Druge kvalifikacije iz stava 1 ovog člana predstavljaju sektorske kvalifikacije koje se ne smatraju stručnim kvalifikacijama u smislu zakona kojim se uređuju nacionalne stručne kvalifikacije.

Član 7

U članu 15 stav 4 briše se.

Član 8

Član 16 mijenja se i glasi:

„Kinoteka je dužna da vrši konzervaciju, prezervaciju i restauraciju kinematografskih djela i građe koja se odnosi na njih i da vodi njihovu katalošku evidenciju, u skladu sa zakonom i međunarodnim i nacionalnim standardima.

Uslove i način vršenja konzervacije, prezervacije i restauracije kinematografskih djela i građe iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Član 9

Član 21 mijenja se i glasi:

„Inostrani producent može da snima kinematografsko djelo na teritoriji Crne Gore samostalno ili u saradnji sa domaćim ili inostranim koproducentom, uz prethodno pribavljeno odobrenje koje izdaje Centar.

Inostrani producent podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana Centru, najkasnije 15 dana prije prvog snimajućeg dana.

O zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana Centar odlučuje u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Procjenu zahtjeva za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana i prateće dokumentacije i pripremu predloga za izdavanje odobrenja vrši komisija Centra koja je obrazovana za utvrđivanje predloga za povraćaj sredstava, u skladu sa ovim zakonom.

Primjerak odobrenja iz stava 1 ovog člana Centar dostavlja Kinoteci.

Evidenciju izdatih odobrenja iz stava 1 ovog člana, u pisanoj i elektronskoj formi, vodi Centar.

Centar će obustaviti snimanje kinematografskog djela ako se inostrani producent ne pridržava uslova iz odobrenja iz stava 1 ovog člana.

Sadržinu i način vođenja evidencije iz stava 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Član 10

Poslije člana 23 dodaje se novi član koji glasi:

„Jedinstvena kontakt tačka

Član 23a

Svaka jedinica lokalne samouprave dužna je da odredi jedinstvenu kontakt tačku putem koje će domaćim i inostranim producentima pružati informacije o potrebnoj dokumentaciji i postupku dobijanja odobrenja za snimanje.

O određivanju jedinstvene kontakt tačke iz stava 1 ovog člana jedinice lokalne samouprave dužne su da obavijeste Centar, bez odlaganja.“

Član 11

U članu 36 stav 3 riječi: „Nacionalnog programa,“ zamjenjuju se riječju „Plana,“.

Član 12

U članu 38 stav 2 poslije riječi „producent“ dodaju se zarez i riječi: „koji je pravno lice,“.

Član 13

Član 40 mijenja se i glasi:

„Producent može steći pravo na povraćaj sredstava u iznosu od 30% ukupnih troškova proizvodnje kinematografskog djela u Crnoj Gori, bez poreza na dodatu vrijednost, uz dodatnih 5% ukoliko se proizvodnja obavlja u manje razvijenim jedinicama lokalne samouprave u smislu zakona kojim se uređuje regionalni razvoj.“

Član 14

U članu 42 stav 1 tačka 3 riječ „Ministarstva“ zamjenjuje se riječju „Centra“.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave ako ne odredi jedinstvenu kontakt tačku (član 23a stav 1).“

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 15

Poslije člana 43 dodaje se novi član koji glasi:

„Podzakonski akti

Član 43a

Podzakonski akti iz člana 16 stav 2 i člana 21 stav 8 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 16

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kinematografiji sadržan je u odredbama člana 16 Ustava Crne Gore, kojima je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, pored ostalog, uređuju način ostvarivanja sloboda i prava, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kinematografiji proizilaze iz potrebe da se postojeći zakonski okvir unaprijedi i prilagodi savremenim okolnostima razvoja kinematografske djelatnosti, u skladu sa evropskim standardima i praksom. Dosadašnja primjena zakona ukazala je na određene nepreciznosti i nedostatke, koji otežavaju njegovu dosljednu primjenu, kao i na potrebu da se pojedine odredbe unaprijede radi stvaranja povoljnijeg ambijenta za razvoj kinematografije u Crnoj Gori.

Jedan od osnovnih ciljeva predloženih izmjena jeste jačanje uloge Filmskog centra Crne Gore sa ciljem da se smanje administrativne barijere i poveća efikasnost odlučivanja u postupcima za snimanje kinematografskih djela na teritoriji Crne Gore, te ojača uloga ove ustanove u realizaciji filmskih projekata. Dodatno, u cilju stvaranja uslova za brži, efikasniji i transparentniji sistem izdavanja dozvola, jača se uloga jedinica lokalne samouprave koje će biti u obavezi da odrede jedinstvene kontakt tačke putem koje će domaćim i inostranim producentima pružati informacije o potrebnoj dokumentaciji i postupku dobijanja odobrenja za snimanje.

Glavni razlozi za donošenje ovog zakona su preciziranje pojedinih odredbi, unapređenje sistema podsticajnih mjera za ulaganja u proizvodnju kinematografskih djela, stvaranje funkcionalnog i stimulativnog sistema koji podstiče razvoj filmskog stvaralaštva, afirmiše domaće autore i producente.

Takođe, intencija zakonodavca, a u cilju stvaranja što povoljnijeg ambijenta za razvoj filmske industrije, pristupilo se povećanju procenta povraćaja sredstava, te uvođenju dodatnog podsticaja za projekte koji se realizuju u manje razvijenim jedinicama lokalne samouprave, čime se nesporno stvaraju uslovi za privlačenje većeg broja domaćih i stranih produkcija, podsticanje zapošljavanja i doprinosi ravnomjernom regionalnom razvoju. Ovim se Crna Gora pozicionira kao konkurentna destinacija za filmsku proizvodnju u regionu, uz stvaranje konkretnih ekonomskih i kulturnih benefita.

U cilju unapređenja i razvoja kinematografije kao djelatnosti od javnog interesa uvodi se novina u razvoju realizovati programi obrazovanja za sticanje drugih kvalifikacija u oblasti kinematografije (audio-vizuelnih umjetnosti i djelatnosti).

Ovim izmjenama i dopunama stvaramo uslove za razvoj funkcionalnog, predvidivog i stimulativnog sistema koji ne samo da podržava domaće autore i producente, već omogućava Crnoj Gori da bude atraktivna destinacija za međunarodne produkcije.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoje izvori prava Evropske unije, niti potvrđene međunarodne konvencije, sa kojima potrebno usaglasiti ovaj zakon.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 mijenja se član 4 stav 1 tačka 4 važećeg zakona i precizira javni interes u kinematografiji tako što se, pored sprovođenja mjera zaštite djece i mladih, dodaje i razvoj mlade publike.

Članom 2 brišu se čl. 5 i 6 budući da će se umjesto Nacionalnog programa razvoja kinematografije donositi poseban Plan razvoja kinematografije od Filmskog centra uz uključivanje različitih predstavnika za izradu Plana, što je važećim zakonom bilo definisano u dva člana.

Članom 3 mijenja se član 8 važećeg zakona kojim je propisano da domaće kinematografsko djelo mora ispuniti najmanje tri od propisanih uslova, uz brisanje tačke 5, koja sada čini definiciju domaćeg kinematografskog djela, čime se preciznije razgraničava domaće i koprodukciono djelo.

Članom 4 mijenja se članovi 13 važećeg zakona na koji način se vrši usklađivanje sa propisivanjem obaveze donošenja Plana razvoja kinematografije, umjesto dosadašnjeg Nacionalnog programa razvoja kinematografije.

Članom 5 mijenja se član 14 važećeg zakona, čime se vrši usklađivanje sa predloženom izmjenom donošenja Plana razvoja kinematografije.

Članom 6 dodaju se dva nova člana (čl. 14a i 14b), kojim se propisuje donošenje Plana razvoja kinematografije kao srednjoročno programsko-operativnog dokumenta, kao i sticanje drugih kvalifikacija u oblasti kinematografije (audio-vizuelnih umjetnosti i djelatnosti), a u cilju unapređenja i razvoja kinematografije kao djelatnosti od javnog interesa.

Članom 7 briše se član 15 stav 4 važećeg zakona budući da se ukazala potreba da se npr. filmovi mogu koristiti i u komercijalne svrhe u slučaju kada je to dozvoljeno od strane autora, a samim tim omogućava se i vršenje osnovne djelatnosti Crnogorske kinoteke za digitalizacijom filmova, prezervacijom digitalne ili analogne kopije, kao i ostalih aktivnosti koje se mogu smatrati umnožavanjem u komercijalne svrhe.

Članom 8 mijenja se stav 1 člana 16 važećeg zakona budući da se pokazalo da je potrebno njegovo strukovno terminološko usklađivanje.

Članom 9 mijenja se član 21 važećeg zakona, a kojim se propisuje nadležnost Filmskog centra za izdavanje odobrenja za snimanje, kao i način i rokovi za postupanje u postupka izdavanje odobrenja za snimanje. Ovim rješenjem se postiže veća efikasnost, transparentnost i pravna sigurnost u postupcima odobravanja, uz obavezu Ministarstva da propiše sadržaj i način vođenja registra.

Članom 10 dodaje se novi član 23a kojim se uvodi jedinstvena kontakt tačka, putem koje će se domaćim i inostranim producentima pružati informacije o potrebnoj dokumentaciji i postupku dobijanja odobrenja za snimanje, te propisuje obaveza svake jedinice lokalne samouprave da odredi jedinstvenu kontakt tačku i o tome obavijesti Filmski centar bez odlaganja.

Članom 11 mijenja se član 36 čime se vrši usklađivanje sa predloženom izmjenom donošenja Plana razvoja kinematografije.

Članom 12 mijenja se član 38 važećeg zakona kojim se vrši jasno preciziranje da je riječ o producentu kao pravnom licu, a ne producentu kao fizičkom licu.

Članom 13 mijenja se član 40 važećeg zakona kojim se povećava podsticajni procenat sa 25% na 30% ukupnih troškova proizvodnje kinematografskog djela u Crnoj Gori, bez PDV-a, uz mogućnost dodatnih 5% za produkcije koje se realizuju u manje razvijenim jedinicama lokalne samouprave.

Ova mjera predstavlja značajan ekonomski podsticaj za privlačenje stranih i domaćih ulaganja u filmsku industriju, kao i instrument za ravnomjerniji regionalni razvoj i jačanje lokalnih ekonomija kroz filmske aktivnosti.

Članom 14 mijenja se član 42 kojim se uvodi prekršajna odgovornost za odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave, koje ne odredi jedinstvenu kontakt tačku.

Članom 15 dodaje se novi član 43a kojim se propisuje rok za donošenje podzakonskih akata iz člana 16 stav 2 i člana 21 stav 8 ovog zakona.

Članom 16 propisuje se stupanje na snagu zakona.

V FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Sprovođenje Zakona o kinematografiji zahtijevaće dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore, a tačna procjena će biti utvrđena nakon izvršene analize i odrađene RIA-e.

VI ODREDBE ZAKONA O KINEMATOGRAFIJI KOJE SE MIJENJAJU

Javni interes

Član 4

Kinematografija je djelatnost od javnog interesa.

Javni interes u kinematografiji je:

- 1) podsticanje proizvodnje domaćih kinematografskih djela od značaja za razvoj kulture i unapređenje uslova za koprodukciju saradnju;
- 2) međunarodna promocija crnogorskog kinematografskog stvaralaštva i učešće na značajnim međunarodnim manifestacijama;
- 3) zaštita, očuvanje, restauracija, proučavanje, prezentacija i afirmacija vrijednosti domaće i inostrane kinematografske baštine i njena digitalizacija;
- 4) sprovođenje mjera zaštite djece i mladih u skladu sa ovim zakonom;
- 5) afirmacija vrijednosti zaštićenih međunarodnim standardima u oblasti ljudskih prava i sloboda i suzbijanje diskriminacije na osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta;
- 6) povećanje dostupnosti kinematografskih djela licima sa invaliditetom;
- 7) suzbijanje svih vidova neovlašćenog korišćenja kinematografskih djela;
- 8) stvaranje uslova za podršku mladim i talentovanim stvaraocima, kao i deficitarnom kadru u kinematografiji;
- 9) uvođenje podsticajnih mjera za unapređivanje donatorstva i sponzorstva, kao i javno-privatnog partnerstva;
- 10) uvođenje digitalnih tehnologija i obnova, održavanje i standardizacija bioskopske mreže i podsticanje razvoja tehničke baze kinematografije;
- 11) podrška razvoju komplementarnih djelatnosti i
- 12) drugi poslovi od javnog interesa, u skladu sa zakonom.

Ostvarivanje javnog interesa u kinematografiji obezbjeđuju država i lokalna samouprava.

Nacionalni program razvoja kinematografije

Član 5

Radi ostvarivanja javnog interesa iz člana 4 ovog zakona, Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove kulture (u daljem tekstu: Ministarstvo) donosi Nacionalni program razvoja kinematografije (u daljem tekstu: Nacionalni program) na period od pet godina.

Nacionalnim programom utvrđuju se prioriteti, mjere, aktivnosti, izvršioci, dinamika i sredstva neophodna za unapređenje i razvoj kinematografije.

Na osnovu Nacionalnog programa Ministarstvo utvrđuje godišnje programe razvoja kinematografije.

Izrada i evaluacija Nacionalnog programa

Član 6

Ministarstvo je dužno da u izradu Nacionalnog programa uključi predstavnike lokalnih samouprava, nevladinih organizacija, strukovnih udruženja i drugih

organizacija koje su registrovane za obavljanje djelatnosti kinematografije, kao i istaknute stvaraoce iz ove oblasti.

Ministarstvo jednom godišnje podnosi Vladi izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa.

Domaće kinematografsko djelo

Član 8

Domaće kinematografsko djelo predstavlja djelo koje ispunjava najmanje tri od sljedećih uslova:

- 1) daje snimljeno na crnogorskom jeziku ili jednom od jezika u službenoj upotrebi u Crnoj Gori;
- 2) da su reditelj, scenarista ili većina autorske ekipe iz Crne Gore;
- 3) daje djelo u cjelini ili pretežno snimljeno na teritoriji Crne Gore;
- 4) daje djelo sa tematikom iz kulturnog prostora Crne Gore;
- 5) da je proizvedeno od strane domaćeg producenta ili u saradnji sa jednim ili više domaćih koproducenta;
- 6) da je većina članova filmske ekipe iz Crne Gore;
- 7) da je proizvedeno u koprodukciji sa inostranim producentima u skladu sa odredbama Konvencije Savjeta Evrope o kinematografskoj koprodukciji (revidirana).

Način ostvarivanja javnog interesa

Član 13

Ostvarivanje javnog interesa obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast kulture, Nacionalnim programom i ovim zakonom.

Filmski centar Crne Gore

Član 14

Unapređenje i razvoj kinematografije država ostvaruje preko Filmskog centra Crne Gore (u daljem tekstu: Centar), i to:

- 1) obezbjeđivanjem uslova za filmsku produkciju i koprodukciju u saradnji;
- 2) stvaranjem uslova za promociju, prezentaciju i integraciju savremenog filmskog stvaralaštva u regionalne i međunarodne tokove;
- 3) stvaranjem povoljnih uslova za povećanje broja i obima inostranih snimanja u Crnoj Gori;
- 4) iniciranjem propisa i stvaranjem uslova za stimulativni poslovni ambijent i razvoj kinematografije;
- 5) učešćem u programima Evropske unije i Savjeta Evrope iz oblasti kinematografije, kao i realizacija aktivnosti koje proizilaze iz članstva u evropskim i svjetskim asocijacijama;
- 6) stvaranjem uslova za prikupljanje namjenskih sredstava za finansiranje kinematografije preko filmskog fonda;
- 7) suzbijanjem nelegalnog prometa i upotrebe kinematografskih djela;

8) unapređenjem mjera i aktivnosti zaštite djece i omladine, ravnopravnosti polova i poštovanja različitosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;

9) realizacijom aktivnosti za unapređenje komplementarnih djelatnosti;

10) formiranjem i vođenjem baze statističkih podataka za oblast kinematografije i

11) obavljanjem drugih poslova koji proizilaze iz utvrđenog javnog interesa u kinematografiji, u skladu sa ovim zakonom i aktom o osnivanju Centra.

Centar je javna ustanova koju osniva Vlada u skladu sa zakonom.

Prikupljanje kinematografskih djela i građe

Član 15

Prikupljanje i trajno čuvanje domaćih kinematografskih djela i građe koja se na njih odnosi, kao i koprodukciona kinematografska djela, bez obzira na vrstu i kvalitet podloge na kojima su snimljena ili zabilježena vrši Crnogorska kinoteka (u daljem tekstu: Kinoteka).

Prikupljanje djela iz stava 1 ovog člana vrši se preuzimanjem obavezne kopije kinematografskih djela, kupovinom, razmjenom, poklonom i na drugi način u skladu sa zakonom.

Na djela i građu iz stava 1 ovog člana primjenjuju se propisi o zaštiti kulturnih dobara.

Djela i građa iz stava 1 ovog člana ne mogu se umnožavati i koristiti u komercijalne svrhe.

Čuvanje i zaštita kinematografskih djela i građe

Član 16

Kinoteka je dužna da čuva i štiti kinematografska djela i građu koja se na njih odnosi, obezbjeđuje njihovu tehničku i tehnološku zaštitu, restauratorsko-konzervatorsku i dokumentacionu obradu i sistematizovanje u odgovarajuće zbirke, u skladu sa zakonom i međunarodnim i nacionalnim standardima.

Bliže uslove čuvanja i zaštite djela i građe iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Snimanje na teritoriji Crne Gore

Član 21

Inostrani producent može da snima kinematografsko djelo na teritoriji Crne Gore samostalno ili u saradnji sa domaćim ili inostranim koproducentom, uz prethodno pribavljeno odobrenje koje izdaje Ministarstvo.

Za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana inostrani producent podnosi zahtjev Ministarstvu.

Ministarstvo će obustaviti snimanje kinematografskog djela ako se inostrani producent ne pridržava uslova iz odobrenja iz stava 1 ovog člana.

Primjerak odobrenja za snimanje iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja Centru i Kinoteci.

Filmski fond

Član 36

Obveznici izdvajanja sredstava za filmski fond su pravna i fizička lica koja se bave djelatnostima prometa, distribucije, prikazivanja, iznajmljivanja, kablovskog, satelitskog i internet prenosa i distribucije kinematografskog djela, kao i drugim vidovima korišćenja kinematografskog djela.

Obveznici izdvajanja sredstava za filmski fond, u smislu stava 1 ovog člana, su:

- 1) javni servis - 5% ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog od marketinga;
 - 2) komercijalni emiteri koji imaju nacionalnu pokrivenost - 0,8% od ostvarenog godišnjeg prihoda;
 - 3) operatori pružanja usluga kablovske, satelitske i internet distribucije, radio i televizijskog programa (KDS/MMDS/IPTV/DTH platforme), kojima je to osnovna djelatnost - 2% od ostvarenog godišnjeg prihoda;
 - 4) bioskopski prikazivači - 3% od svake prodane bioskopske ulaznice, od čega 1,5% ide na teret prikazivača, a 1,5% na teret distributera kinematografskog djela;
 - 5) operatori javnih komunikacijskih mreža, uključujući operatore pristupa internetu - 0,9% godišnjeg prihoda ostvarenog po osnovu internet usluga, distribucije tv programa i iznajmljivanja kinematografskih djela;
 - 6) pružaoci usluga iznajmljivanja kinematografskih djela na zahtjev ("video on demand"), kojima je to osnovna djelatnost - 3% od ostvarenog godišnjeg prihoda.
- Sredstva ostvarena na osnovu naknade iz stava 2 ovog člana koriste se za sprovođenje Nacionalnog programa, a u skladu sa propisima o državnoj pomoći.

Podsticanje ulaganja u proizvodnju kinematografskog djela

Član 38

Producent ima pravo na povraćaj dijela sredstava utrošenih u Crnoj Gori za proizvodnju kinematografskog djela, kao podsticajnu mjeru.

Pravo na povraćaj sredstava iz stava 1 ovog člana može da stekne producent za kinematografsko djelo koje proizvodi kao producent, koproducent ili za koje obavlja produkcijski servis, pod uslovom da:

- 1) sredstva koja je potrošio za realizaciju kinematografskog djela u Crnoj Gori nijesu obezbijeđena iz budžeta Crne Gore ili Centra, u iznosu koji nije manji od 100.000 eura;
- 2) je u Crnoj Gori prethodno podmirio sve poreze, doprinose i druge fiskalne obaveze propisane zakonom;
- 3) protiv njega nije pokrenut stečajni ili likvidacioni postupak;
- 4) kao producent ili koproducent ima najmanje jedan dugometražni igrani film koji je javno prikazan.

Sredstva za namjenu iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore, nemaju karakter povraćaja poreza u smislu poreskih propisa i opredjeljuju se u skladu sa propisima o državnoj pomoći.

Obračun povraćaja sredstava Član 40

Producent može steći pravo na povraćaj sredstava u iznosu od 25% ukupnih troškova proizvodnje kinematografskog djela u Crnoj Gori, bez poreza na dodatu vrijednost.

Prekršaji Član 42

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne dostavi Kinoteci kopiju kinematografskog djela i građe koja se na to djelo odnosi najkasnije u roku od šest mjeseci nakon završetka postprodukcije tog djela (član 18 stav 1);
- 2) prije završetka privatizacije ne preda Kinoteci kinematografska djela koja posjeduje (član 19 stav 2);
- 3) kao inostrani producent snima kinematografsko djelo na teritoriji Crne Gore bez prethodnog odobrenja Ministarstva (član 21 stav 1);
- 4) snima kinematografsko djelo na određenoj lokaciji, a da prije početka snimanja nije pribavio i posebnu dozvolu (član 23);
- 5) nema licencu za svako kinematografsko djelo koje stavlja u promet (član 25 stav 3);
- 6) ne posjeduje odobrenje za rad izdato u skladu sa zakonom i nema licencu za svako kinematografsko djelo koje umnožava u komercijalne svrhe (član 26 stav 1);
- 7) ne vodi evidenciju i čuva uzorke svakog umnoženog kinematografskog djela, kao i nosača sa kojeg je umnožavanje izvršeno tokom perioda od pet godina (član 26 stav 3);
- 8) nema licencu za javno prikazivanje kinematografskog djela izdato od nosioca autorskog ili srodnih prava (član 27 stav 3);
- 9) ne izvrši kategorizaciju kinematografskog djela čija sadržina može naškoditi fizičkom ili mentalnom razvoju maloljetnih lica i prilikom stavljanja u promet i javnog prikazivanja kinematografskog djela ne istakne oznaku da se djelo ne preporučuje licima mlađim od sedam, 12, 14, 16, odnosno 18 godina (član 28 stav 1);
- 10) ne dostavi Centru obavještenje o kategorizaciji kinematografskog djela najkasnije sedam dana prije prvog javnog prikazivanja i stavljanja u promet (član 28 stav 3);
- 11) vrši distribuciju, prodaju i iznajmljivanje maloljetnim licima videograma čija kategorizacija nije primjerena njihovom uzrastu (član 29 stav 1);
- 12) ne podnese Centru prijavu za upis u Kinematografski registar (član 34 stav 1);
- 13) do kraja aprila svake godine ne dostave Centru podatke o ostvarenom godišnjem prihodu u prethodnoj godini radi obračuna naknade iz člana 36 ovog zakona (član 37 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 1.500 eura.

- ✓ **Naveći dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Predloženim Zakonom se postiže:

- 1) jačanje uloge Filmskog centra Crne Gore;
- 2) uspostavljanje efikasnijeg sistema odlučivanja;
- 3) povećanje podsticajnih mjera za ulaganja u filmsku produkciju;
- 4) uvođenje jedinstvene kontakt tačke u lokalnim samoupravama;
- 5) usklađivanje sa evropskim standardima u oblasti koprodukcije;
- 6) podsticanje razvoja kinematografije u manje razvijenim jedinicama lokalne samouprave;
- 7) povećanje međunarodne konkurentnosti crnogorskog filma.

Kroz Nacionalni program razvoja kulture 2023 – 2027, Srednjoročni program rada Vlade Crne Gore 2024 – 2027 i Program rada Vlade za 2025. godinu koji je Vlada donijela na 68. sjednici održanoj 13. februara 2025. godine, definisan je cilj 16: Kultura kao način života kojim su formulisani osnovni ciljevi uspostavljanje profesionalnog, umreženog i stabilnog javnog sektora u kulturi, osnaživanje vaninstitucionalnog sektora kulture, sa jasnim, podržavajućim i sveobuhvatnim konkursnim linijama, jačanje međunarodne saradnje, razvoj kulturnih potreba i navika građana i građanki i razvoj publike.

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).**
- ✓ **Obrazložiti preferiranu, tj izabranu opciju.**

Opcija 1: Status quo - zadržavanje postojećeg zakona bez izmjena.

Bez izmjena i dopuna ovog zakona, Crna Gora bi zadržala neatraktivan i neefikasan okvir za razvoj filmske industrije, što bi vodilo smanjenju investicija, stagnaciji domaće produkcije, odlasku stručnog kadra, i daljem zaostajanju u odnosu na regionalne konkurente.

Opcija 2: Neregulativna opcija

Unapređenje kroz podzakonske akte i administrativne smjernice bez izmjene zakona

Opcija 3: Regulativna opcija (preferirana)

Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kinematografiji je opcija koja omogućava sistemsko i pravno obavezujuće unapređenje sistema, povećanje podsticaja, preciziranje nadležnosti i efikasno usklađivanje sa međunarodnim standardima. Druge opcije ne bi dale održive rezultate niti otklonile postojeće pravne nedostatke.

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ **na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno**
- ✓ **kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima),**
- ✓ **da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- ✓ **da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija**
- ✓ **uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Predlog zakona će pozitivno uticati na:

- filmski centar Crne Gore, dobijanjem većih ovlašćenja i povećanjem efikasnosti rada;

- producenti i filmski radnici, lakši pristup informacijama, brži postupci i veći podsticaji;
- građani, indirektno kroz rast kulturne ponude i zapošljavanje;
- privreda, koristi kroz angažman u uslužnim djelatnostima tokom snimanja.

Neki od benefita zakona su:

- veća transparentnost i efikasnost procedura;
- povećan broj domaćih i stranih filmskih projekata;
- jačanje međunarodne saradnje;
- regionalni razvoj kroz filmske aktivnosti;
- novi poslovi i ekonomski rast.

Negativni uticaji:

- privremeno administrativno opterećenje lokalnih samouprava pri uspostavljanju kontakt tačaka;
- potreba za dodatnim budžetskim izdvajanjima za povećanje podsticaja.

Predlog zakona neće izazvati troškove ni za građane ni za privredu.

Propis direktno podržava stvaranje novih subjekata i povećanje konkurencije kroz veće podsticaje, lakši pristup tržištu i smanjenje birokratskih barijera.

Predviđa se smanjenje administrativnih barijera u postupcima dobijanja odobrenja za snimanje, a jedini novi administrativni zahtjev odnosi se na formiranje kontakt tačaka u opštinama, što se smatra srazmjernom mjerom.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Obrazložiti.**
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Obrazložiti.**
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- ✓ Obrazložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? **Obrazložiti.**
- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?
- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? **Obrazložiti.**

Predviđena su dodatna sredstva za povećanje podsticajnog procenta (sa 25% na 30%, uz dodatnih 5% za manje razvijene jedinice lokalne samouprave). Precizan iznos zavisi od broja podnijetih zahtjeva za snimanje, ali se okvirno procjenjuje da će godišnje izdvajanje biti uvećano za 10-15%.

Izdvajanje finansijskih sredstava bi bilo višegodišnje.

Međunarodne finansijske obaveze ne proizilaze implementacijom navedenog propisa.

Zakon neće proizvoditi finansijski uticaj u tekućoj godini, sredstva će biti planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu.

Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata, koji bi imali fiskalni uticaj. Povećanjem broja produkcija očekuje se indirektni rast budžetskih prihoda kroz PDV, poreze i doprinose.

Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana

- ✓ naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako
- ✓ naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)
- ✓ naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir

Konsultacije su sprovedene tokom izrade nacrtu i javne rasprave putem ciljanih sastanaka i javnog poziva za konsultovanje zainteresovane javnosti u početnoj fazi pripreme zakona, a u skladu sa Uredbom.

<https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-konsultovanje-zakon-o-kinematografiji>

Zajednica opština Crne Gore je tokom trajanja javnog poziva za konsultovanje zainteresovane javnosti dostavila svoje mišljenje, predloge i sugestije, koje su razmotrene i biće uvrštene u Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi koji je u fazi izrade.

Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija

- ✓ Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- ✓ Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalne prepreke za implementaciju:

- ograničeni kapaciteti pojedinih lokalnih samouprava;
- potreba za dodatnim administrativnim i tehničkim obukama.

Mjere za ispunjenje ciljeva:

- izrada podzakonskih akata u roku od 6 mjeseci;
- edukacija zaposlenih u filmskom centru i lokalnim samoupravama;
- kontinuirano praćenje efekata podsticajnih mjera.

Glavni indikatori ispunjenja ciljeva:

- broj odobrenih filmskih projekata;
- broj međunarodnih koprodukcija;
- iznos investicija u filmsku industriju;
- broj lokalnih zajednica sa aktivnim kontakt tačkama;
- rast zaposlenosti u sektoru filmske produkcije.

Za sprovođenje monitoringa i evaluacije biće zadužen Filmski centar Crne Gore, u saradnji sa Ministarstvom kulture i medija.

Mjesto i datum:
Cetinje,
08.12.2025. godine

MINISTAR KA
Tamara Vujović
dr Tamara Vujović